

KWALITEITSCENTRUM
DIAGNOSTIEK^{VZW}

Jaarplan 2020

Goedgekeurd door de Algemene Vergadering d.d. 22 november 2019

Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek vzw

Koning Albert II-laan 35 bus 30
1030 Brussel

Ondernemingsnummer: 0548.718.607

HOOFDSTUK I: VOORAFGAANDE TOELICHTING BIJ JAARPLAN 2020

1.1. MISSIE, VISIE EN POSITIE VAN HET KWALITEITSCENTRUM VOOR DIAGNOSTIEK VZW

Missie

Kwaliteitsvolle diagnostiek¹ is de fundamentele basis en voorwaarde om op maatschappelijk vlak **kwaliteitsvolle zorg** te kunnen garanderen en realiseren voor personen met een vraag naar hulp of ondersteuning. De ontwikkeling, wetenschappelijk onderbouwde verbetering en implementatie van en gecentraliseerde vorming over kwaliteitsvolle, valide en betrouwbare instrumenten, protocollen en methoden is onder meer noodzakelijk om de precieze zorgnood te identificeren; om kwaliteitsvolle en vraaggestuurde zorg en hulp op maat te verstrekken; om een rechtvaardige toekenning van rechten aan patiënten te realiseren; en om kwaliteitsmeting en -evaluatie van de zorg op micro-, meso- en macroniveau mogelijk te maken.

Eerdere doorlichtingen vanuit onder meer het Vlaams Forum voor Diagnostiek in de Psychologische en Pedagogische Begeleiding en Hulpverlening (VFD), in samenwerking met verschillende universiteiten en hogescholen, wezen op ruimte voor verbetering **met betrekking tot de beschikbaarheid en implementatie van kwaliteitsvolle diagnostische instrumenten en methoden in Vlaanderen**. Bijkomend werd in het verleden door de Vlaamse overheid een gebrek aan consistentie vastgesteld in de opleidingstrajecten van en inschalingen door verschillende indicatiestellers en zorginschalers² door een gebrek aan een **overkoepelende kwaliteitsondersteuning en vorming over sectoren en organisaties heen**. Met het oog op de kwaliteit, objectiviteit en uniformiteit van de indicatiestellingen en zorginschalingen over organisaties en sectoren heen, erkende en erkent de Vlaamse overheid dat er bij (gemachtigde) indicatiestellers/zorginschalers en trainers van indicatiestellers/zorginschalers nood is aan inhoudelijke ondersteuning en opleiding vanuit één gecentraliseerd kwaliteitscentrum.

Gezien het maatschappelijke belang van de implementatie van kwaliteitsvolle diagnostiek wil het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek vzw fungeren als een **ondersteunend onderzoeks-, expertise- en**

¹ Zorginschaling, indicatiestelling, assessment zijn tevens vervat onder de ruime noemer 'diagnostiek'. (Cf. 'Algemene Intersectorale Richtlijn Diagnostiek' van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek)

² Bijvoorbeeld met betrekking tot inschalingen aan de hand van de BEL-foto.

vormingscentrum dat proactief inzet op de **wetenschappelijke onderbouwing, kwalitatieve verbetering en correcte implementatie van en opleiding en attestering met betrekking tot diagnostische instrumenten, protocollen, methoden** in de diagnostische praktijkvoering in Vlaanderen.

Visie op kwaliteitsvolle diagnostiek

Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek onderschrijft dat **een kwaliteitsvol diagnostisch proces** niet louter classificerend en stoornis- of probleemgericht is, maar moet leiden tot een gecontextualiseerd en holistisch beeld van de persoon die zich aanmeldt met een vraag naar zorg en ondersteuning.

In concreto benaderen we vanuit het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek de kwaliteit van diagnostiek aan de hand van **7 pijlers**. Kwaliteitsvolle diagnostiek (1) is ingebed in een biopsychosociale visie op het menselijk functioneren, (2) kenmerkt zich door haar idiografisch karakter, (3) leidt tot het vormen van een integratief beeld over een cliënt, (4) stelt participatie van een cliënt en zijn/haar context voorop, (5) is gebaseerd op het gebruik van kwaliteitsvolle methodieken en instrumenten, (6) wordt gekenmerkt door reflexiviteit van de diagnosticus en het diagnostisch team en (7) heeft aandacht voor interdisciplinaire samenwerking.

Positie: bevorderen van kwaliteit van diagnostiek door samenwerking met en ondersteuning van alle gebruikers

Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek vzw bevordert de kwaliteit van diagnostiek in Vlaanderen door het **verzamenen en uitbouwen van de expertise in wederzijds overleg en samenwerking** met verschillende instanties en actoren waaronder de Vlaamse overheid, onderwijs, welzijn, zorg en gezondheid, het diagnostisch werkveld en testuitgevers.

Hierbij wil het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek fungeren als een **bundelend en overkoepelend onderzoeks- en expertisecentrum** dat:

- enerzijds de deskundigheid betreffende diagnostiek in Vlaanderen verhoogt door de beschikbare expertise en lopend onderzoek van andere professionele actoren binnen het diagnostisch veld te **inventariseren en te verspreiden**, én door zelf **proactief** in te zetten op **kwaliteitsbevorderende initiatieven en onderzoek**;
- anderzijds het **aanspreekpunt vormt dat vragen naar advies, onderzoek, attestering en vorming betreffende kwaliteitsvolle diagnostiek** opneemt, onderzoekt en beantwoordt; desgevallend met een partnerorganisatie met expertise ter zake.

Het fungeren als bundelend en overkoepelend onderzoeks-, expertise- en vormingscentrum moet ertoe leiden dat:

- de beschikbare tijd en middelen voor onderzoek, vorming en kwaliteitsbevordering van diagnostiek, van alle relevante actoren binnen het diagnostisch werkveld, efficiënt kunnen worden ingezet;
- gebruikers van diagnostische instrumenten en protocollen en andere stakeholders eenvoudiger toegang hebben tot relevante informatie, lopend onderzoek en initiatieven betreffende diagnostiek;

- er een duidelijk inzicht wordt verworven in welke onderzoeksprojecten en initiatieven nog ontwikkeld dienen te worden om een volgehouden kwaliteitsverbetering van diagnostiek in Vlaanderen te kunnen realiseren;
- kwaliteitsvolle, valide en betrouwbare diagnostische instrumenten, protocollen en methoden uniform worden ingezet over sectoren en organisaties heen.

1.2. KWALITEITSCENTRUM VOOR DIAGNOSTIEK VZW: LEGISTIEKE BASIS, BEHEERSOVEREENKOMST EN BIJKOMENDE PROJECTSUBSIDIE BELRAI

Sinds 1 november 2014 is het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek vzw operationeel. De opdrachten van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek zijn legistisch vastgelegd in het **decreet** houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van 21 juni 2013. Op 7 februari 2014 maakte een **Besluit van de Vlaamse Regering** betreffende het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek de effectieve oprichting van het centrum mogelijk. De samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek is geformaliseerd via een **beheersovereenkomst van 3 jaar**. De eerste beheersovereenkomst (2014-2017) richtte zich in eerste instantie op het **bevorderen van de kwaliteit van diagnostiek in de sectoren die gevat zijn door de Integrale Jeugdhulp**. Sinds 2017 werd de focus van de activiteiten verbreed met de relevante opdrachten binnen de Vlaamse Sociale Bescherming. Beide invalshoeken resulteerden in een nieuwe beheersovereenkomst van 3 jaar voor de periode 2018-2020. De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin kent hiervoor een jaarlijkse forfaitaire vergoeding toe van € 377.000 pro rata.

Centraal binnen het decreet en de eerder vernoemde **beheersovereenkomst** staat de doelstelling van het centrum om de kwaliteit van diagnostiek in Vlaanderen te bevorderen, door in te zetten op volgende **opdrachten**:

1. de opvolging en ontsluiting van *wetenschappelijk onderzoek en ontwikkelingen* met betrekking tot diagnostiek, indicatiestelling en zorginschaling op nationaal en internationaal vlak;
2. de ontwikkeling en validering van *protocollen en andere instrumenten* voor diagnostiek, indicatiestelling en zorginschaling;
3. de *informatieverstrekking* aan en de vorming, begeleiding en ondersteuning van personen of *instanties die protocollen of instrumenten* voor diagnostiek, indicatiestelling en zorginschaling *gebruiken*, die door het centrum zijn gevalideerd of bij of krachtens een wet of decreet zijn bepaald;
4. de *vorming en attestering* van personen die binnen instanties als vermeld in 3° zorgen voor opleiding en vorming over het gebruik van protocollen of instrumenten als vermeld in 3°;
5. de bewaking van de *kwaliteit en de uniformiteit bij het gebruik* van protocollen of instrumenten als vermeld in 3°;

6. het organiseren van *interviews* over de verschillende personen en instanties heen, die protocollen of instrumenten als vermeld in 3° gebruiken voor diagnostiek, indicatiestelling respectievelijk zorginschaling;
7. het analyseren en ontsluiten van de *resultaten van het gebruik* van de protocollen en instrumenten als vermeld in 3°;
8. het rapporteren en formuleren van *adviezen aan de Vlaamse Regering of aan het departement of agentschap* dat de Vlaamse Regering aanwijst.

Ter concretisering van deze opdrachten stelt het Kwaliteitscentrum **een jaarplan** op in functie van de continuïteit van haar werking en centrale doelstelling, namelijk de kwaliteit van diagnostiek in Vlaanderen ondersteunen en verbeteren. Bij de ontwikkeling van het jaarplan houden wij een driejarig perspectief aan.

In november 2018 diende het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek een **project**voorstel en bijhorende begroting in voor de **'Ontwikkeling en Implementatie van een Opleidings-en Attesteringstraject BelRAI voor zorgverleners'** bij het Agentschap Zorg & Gezondheid. Na een positief advies van de Inspectie van Financiën dd. 4 januari 2019, beslist de Vlaamse Regering (Ministerraad 8 februari 2019) haar goedkeuring te hechten aan het Ontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie ten bedrage van 437.000 euro (periode januari 2019 – 31 december 2020) aan het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek vzw voor de ontwikkeling en implementatie van een opleidings- en attesteringstraject voor het gebruik van de BelRAI door zorgverleners. De Vlaamse Regering (Ministerraad 18 oktober 2019) wijzigt het oorspronkelijk subsidiebesluit van 8 februari 2019 en verlengt de subsidieperiode voor dit project met één jaar, i.e. tot en met 31 december 2021. Onderhavig jaarplan neemt tevens de actiepunten op die in werkingsjaar 2020 zullen ondernomen worden binnen het kader van deze projectsubsidie.

HOOFDSTUK II: REALISEREN VAN DE CENTRALE DOELSTELLING VAN HET CENTRUM

Hoofdstuk 2 van jaarplan 2020 beschrijft, binnen de contouren van de beheersovereenkomst, de bijkomende projectsubsidie BelRAI en op voorwaarde dat aan alle randvoorwaarden voldaan wordt, de plannen en acties van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek voor de **periode januari 2020 - december 2020** binnen het domein van de **Jeugdhulp** enerzijds, en **Zorg en Gezondheid** & de **Vlaamse Sociale Bescherming** anderzijds. Zoals hierboven aangegeven moet de uitwerking van (verschillende van) deze plannen en acties gekaderd worden binnen een langetermijnperspectief.

Vanuit haar particuliere visie op kwaliteitsvolle diagnostiek (cf. 7 pijlers supra) zet het centrum ook in 2020 maximaal in op de verdere verspreiding van de **holistische en handelingsgerichte visie op diagnostiek** in Vlaanderen, alsook op **cliëntenparticipatie** binnen de ontwikkeling, herwerking en implementatie van kwaliteitsvolle, valide en betrouwbare diagnostische instrumenten, protocollen en methoden en onderneemt zij initiatieven die bijdragen tot een kwaliteitsvolle en continue vorming van (opleiders van) diagnostici, indicatiestellers en zorginschalers in Vlaanderen. Voor de realisatie van haar kernopdracht stimuleert het Kwaliteitscentrum haar medewerkers en bestuursleden om de beschikbare expertise en nieuwe inzichten inzake kwaliteitsvolle diagnostiek in de praktijk te implementeren en de eigen expertise verder te ontwikkelen en te verspreiden.

Zoals eerder beschreven, werkt het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek vzw **zowel proactief als vraaggestuurd**. Het voorliggend ontwerp van jaarplan geeft de actiepunten weer waarop in werkingsjaar 2020 zal ingezet worden. Het jaarplan kan echter bijgestuurd worden afhankelijk van nieuwe ontwikkelingen binnen en noden vanuit het diagnostisch werkveld en klemtonen vanuit het beleid.

Ten slotte wordt, om de voortgang van de actiepunten 2020 te bespreken en desgevallend bij te sturen, een driemaandelijks overleg met het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, het Agentschap Opgroeien, het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming en het Agentschap Zorg en Gezondheid voorgesteld.

2.1. SYNTHESEOVERZICHT ACTIEPUNTEN 2020 EN GERELATEERDE RESULTAATSGBIEDEN

Onderstaande tabellen geven een synthetisch overzicht van de verschillende actiepunten 2020 over de verschillende beleidsdomeinen heen (Jeugdhulp en Zorg en Gezondheid & Vlaamse Sociale Bescherming), waarbij telkens aangegeven wordt onder welk type opdracht een bepaald actiepunt ressorteert.

TABEL 1: SYNTHESEOVERZICHT ACTIEPUNTEN JEUGDHULP 2020

	OPDR.1	OPDR.2	OPDR.3	OPDR.4	OPDR.5	OPDR.6	OPDR.7	OPDR.8
Implementatie Algemene Intersectorale Richtlijn Diagnostiek			X				X	
Organisatie studiedag met verdiepende modules over de principes van kwaliteitsvolle diagnostiek zoals geformuleerd in de Algemene Intersectorale Richtlijn Diagnostiek			X	X				
Advies met betrekking tot de validiteit en betrouwbaarheid CELF-5-NI	X	X	X		X			X
In kader Persoonsvolgende Financiering: extern advies zorgzwaarte-instrument minderjarigen	X	X						X
Advies met betrekking tot de validiteit en betrouwbaarheid ABAS-3	X	X	X		X			X
Start ontwikkeling Intersectorale Richtlijn Forensische Diagnostiek/Oriëntatie & Risicotaxatie	X	X	X					X
Kwalitatief onderzoek naar diagnostisch proces bij GES (*)	X		X					X
Verspreiding belangrijkste bevindingen uit kwalitatieve onderzoeken naar de ervaring van kinderen en jongeren met diagnostiek			X	X				
Start kwalitatief intersectoraal onderzoek naar het diagnostisch proces van kinderen en jongeren (*)	X		X					X
Extern advies aan en actieve participatie binnen het project diagnostiek van het Agentschap Opgroeien								X
Extern advies instrumentarium aanbod beveiligend verblijf								X

(*) Voor deze actiepunten wordt een projectvoorstel ingediend bij het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

OPDR.1: DE OPVOLGING EN ONTSLUITING VAN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK EN ONTWIKKELINGEN MET BETREKKING TOT DIAGNOSTIEK, INDICATIESTELLING EN ZORGINSCHALING OP NATIONAAL EN INTERNATIONAAL VLAK;

OPDR.2: DE ONTWIKKELING EN VALIDERING VAN PROTOCOLLEN EN ANDERE INSTRUMENTEN VOOR DIAGNOSTIEK, INDICATIESTELLING EN ZORGINSCHALING;

OPDR.3: DE INFORMATIEVERSTREKKING AAN EN DE VORMING, BEGELEIDING EN ONDERSTEUNING VAN PERSONEN OF INSTANTIES DIE PROTOCOLLEN OF INSTRUMENTEN VOOR DIAGNOSTIEK, INDICATIESTELLING EN ZORGINSCHALING GEBUIKEN, DIE DOOR HET CENTRUM ZIJN GEVALIDEERD OF BIJ OF KRACHTENS EEN WET OF DECREET ZIJN BEPAALD;

OPDR.4: DE VORMING EN ATTESTERING VAN PERSONEN DIE BINNEN INSTANTIES ALS VERMELD IN 3° ZORGEN VOOR OPLEIDING EN VORMING OVER HET GEBRUIK VAN PROTOCOLLEN OF INSTRUMENTEN ALS VERMELD IN 3°;

OPDR.5: DE BEWAKING VAN DE KWALITEIT EN DE UNIFORMITEIT BIJ HET GEBRUIK VAN PROTOCOLLEN OF INSTRUMENTEN ALS VERMELD IN 3°;

OPDR.6: HET ORGANISEREN VAN INTERVISIE OVER DE VERSCHILLENDE PERSONEN EN INSTANTIES HEEN, DIE PROTOCOLLEN OF INSTRUMENTEN ALS VERMELD IN 3° GEBUIKEN VOOR DIAGNOSTIEK, INDICATIESTELLING RESPECTIEVELIJK ZORGINSCHALING;

OPDR.7: HET ANALYSEREN EN ONTSLUITEN VAN DE RESULTATEN VAN HET GEBRUIK VAN DE PROTOCOLLEN EN INSTRUMENTEN ALS VERMELD IN 3°;

OPDR.8: HET RAPPORTEREN EN FORMULEREN VAN ADVIEZEN AAN DE VLAAMSE REGERING OF AAN HET DEPARTEMENT OF AGENTSCHAP DAT DE VLAAMSE REGERING AANWIJST.

TABEL 2: SYNTHESOVERZICHT ACTIEPUNTEN VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING - BELRAI 2020

	OPDR.1	OPDR.2	OPDR.3	OPDR.4	OPDR.5	OPDR.6	OPDR.7	OPDR.8
Extern advies binnen SWVG Stuurgroepen	X							X
Extern advies binnen BelRAI LTCF-pilootproject	X							X
Liaisonfunctie actoren VSB en Zorg & Gezondheid en agentschappen VSB en Zorg & Gezondheid								X
Start ontwikkeling digitaal kennisdelingsplatform	X		X				X	X
Implementatie van het opleidings- en attesteringstraject BelRAI Screener voor OCMW, DGAT en DMW			X	X	X	X	X	
Inhoudelijke helpdesk en intervisie voor opgeleide/geattesteerde trainers BelRAI Screener				X	X	X		
Ontwikkeling en implementatie vormingspakket en opleidingsmateriaal BelRAI LTCF voor de woonzorgcentra betrokken in het pilootproject BelRAI LTCF			X	X		X	X	
Start ontwikkeling vormingspakket en opleidingsmateriaal BelRAI Sociaal Supplement, BelRAI Screener voor Kinderen en BelRAI Home Care (*)	X	X						X
Inventarisatie inhoudelijke onduidelijkheden en operationalisering inhoudelijke expertengroep/lerende gemeenschap			X		X		X	

(*) Voor deze actiepunten wordt een projectvoorstel ingediend bij het Agentschap Zorg en Gezondheid of het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming voor de aanvraag van een bijkomende projectsubsidie.

- OPDR.1:** DE OPVOLGING EN ONTSLUITING VAN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK EN ONTWIKKELINGEN MET BETREKKING TOT DIAGNOSTIEK, INDICATIESTELLING EN ZORGINSCHALING OP NATIONAAL EN INTERNATIONAAL VLAK;
- OPDR.2:** DE ONTWIKKELING EN VALIDERING VAN PROTOCOLLEN EN ANDERE INSTRUMENTEN VOOR DIAGNOSTIEK, INDICATIESTELLING EN ZORGINSCHALING;
- OPDR.3:** DE INFORMATIEVERSTREKKING AAN EN DE VORMING, BEGELEIDING EN ONDERSTEUNING VAN PERSONEN OF INSTANTIES DIE PROTOCOLLEN OF INSTRUMENTEN VOOR DIAGNOSTIEK, INDICATIESTELLING EN ZORGINSCHALING GEBRUIKEN, DIE DOOR HET CENTRUM ZIJN GEVALIDEERD OF BIJ OF KRACHTENS EEN WET OF DECREET ZIJN BEPAALD;
- OPDR.4:** DE VORMING EN ATTESTERING VAN PERSONEN DIE BINNEN INSTANTIES ALS VERMELD IN 3° ZORGEN VOOR OPLEIDING EN VORMING OVER HET GEBRUIK VAN PROTOCOLLEN OF INSTRUMENTEN ALS VERMELD IN 3°;
- OPDR.5:** DE BEWAKING VAN DE KWALITEIT EN DE UNIFORMITEIT BIJ HET GEBRUIK VAN PROTOCOLLEN OF INSTRUMENTEN ALS VERMELD IN 3°;
- OPDR.6:** HET ORGANISEREN VAN INTERVISIE OVER DE VERSCHILLENDE PERSONEN EN INSTANTIES HEEN, DIE PROTOCOLLEN OF INSTRUMENTEN ALS VERMELD IN 3° GEBRUIKEN VOOR DIAGNOSTIEK, INDICATIESTELLING RESPECTIEVELIJK ZORGINSCHALING;
- OPDR.7:** HET ANALYSEREN EN ONTSLUITEN VAN DE RESULTATEN VAN HET GEBRUIK VAN DE PROTOCOLLEN EN INSTRUMENTEN ALS VERMELD IN 3°;
- OPDR.8:** HET RAPPORTEREN EN FORMULEREN VAN ADVIEZEN AAN DE VLAAMSE REGERING OF AAN HET DEPARTEMENT OF AGENTSCHAP DAT DE VLAAMSE REGERING AANWIJST.

2.2. ACTIEPUNTEN BINNEN HET DOMEIN VAN DE JEUGDHULP

Binnen de contouren van de beheersovereenkomst én op voorwaarde dat aan de noodzakelijke randvoorwaarden is voldaan, wordt voor het domein Jeugdhulp in 2020 ingezet op de hierna beschreven actiepunten.

CONCRETE ACTIEPUNTEN:

- Het Kwaliteitscentrum zet, in samenwerking met betrokken actoren en het beleid, in op een ruime **implementatie van de bouwstenen en principes aangaande kwaliteitsvolle diagnostiek** zoals geëxpliceerd binnen de Algemene Intersectorale Richtlijn Diagnostiek³ middels een publicatie gericht op het diagnostisch werkveld;
- Om intersectorale samenwerking te stimuleren, organiseert het Kwaliteitscentrum **een studiedag** gericht op alle sectoren binnen het ruime diagnostisch werkveld in Vlaanderen. De studiedag zal bestaan uit verdiepende modules/keynotes betreffende de 7 principes van kwaliteitsvolle (handelingsgerichte) diagnostiek zoals geformuleerd binnen de Algemene Intersectorale Richtlijn Diagnostiek;
- De **CELF-5-NL** (Clinical Evaluation of Language Fundamentals, 5de editie, Nederlandstalige versie, Pearson 2019) is een individueel af te nemen instrument voor de identificatie, diagnose en follow-up van taal- en communicatiestoornissen bij kinderen en adolescenten binnen de leeftijdscategorie van 5 tot 18 jaar. Op vraag van diverse sectoren binnen de jeugdhulp (o.a. de Centra voor Ontwikkelingsstoornissen, de Centra voor Ambulante Revalidatie en de Geestelijke Gezondheidszorg) formuleert het Kwaliteitscentrum een onderbouwd **wetenschappelijk en praktijkgericht advies** aangaande de kwaliteit (validiteit en betrouwbaarheid) van de CELF-5-NL;
- Onder meer binnen het kader van de implementatie van de Persoonsvolgende Financiering draagt het Kwaliteitscentrum bij tot het verder onderzoek ter ontwikkeling van het **zorgzwaarte-instrument voor minderjarigen met een beperking (ZZI-18)**, via een participatie in de stuurgroep. De ontwikkeling van dit instrument wordt geleid door de studiecél van het VAPH;
- Onder meer binnen het kader van de implementatie van de Persoonsvolgende Financiering formuleert het Kwaliteitscentrum een onderbouwd **wetenschappelijk en praktijkgericht advies** aangaande de kwaliteit (validiteit en betrouwbaarheid) van de **ABAS-3** (Adaptive Behavior Assessment System™, Third Edition, Nederlandstalige versie);
- Onder meer binnen het kader van het nieuwe decreet jeugddelinquentierecht start het centrum met de ontwikkeling van een **Richtlijn Forensische Diagnostiek (jeugddelinquentie)/Oriëntatie & Risicotaxatie**. Het Kwaliteitscentrum zal zich hierbij in een eerste fase focussen op ondersteuning bij de ontwikkeling en implementatie van de diagnostische processen en oriëntatieprocedures in de oriëntatiecentra van de Gemeenschapsinstellingen;

³ De Algemene Intersectorale Richtlijn Diagnostiek werd in 2019 ontwikkeld door het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek vzw.

- Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek voert, in overleg met betrokken actoren – in het bijzonder de Centra voor Leerlingenbegeleiding, een **kwalitatieve studie** uit die de huidige aanpak en het verloop van een **diagnostisch proces** bij jongeren met een (vermoeden van een) **Gedrags- en Emotionele problematiek** (GES en GES++) exploreert⁴;
- Het Kwaliteitscentrum adviseert en informeert het beleid en het diagnostisch werkveld aangaande het **belang van handelingsgerichte, dialooggestuurde en emanciperende diagnostiek** en hulpverlening middels een ruime verspreiding van de belangrijkste bevindingen uit het belevingsonderzoek over de ervaring van jongeren met diagnostiek en het kwalitatief onderzoek binnen de OOC's onder andere via de participatie aan studie- en vormingsdagen en een verspreiding en (educatieve) vertoning van de documentaire;
- Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek start een **kwalitatief intersectoraal onderzoek** betreffende de implementatie en opvolging van diagnostische adviezen binnen de diverse sectoren van de jeugdhulpverlening⁵;
- In overleg met het betreffende agentschap treedt het Kwaliteitscentrum op als extern adviseur en participeert zij actief aan verschillende actiepunten binnen het **project diagnostiek** van het **Agentschap Opgroeien**;
- Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek geeft extern advies aan het Agentschap Opgroeien met betrekking tot het **diagnostisch instrumentarium** dat instanties beogen te hanteren in kader van het **aanbod beveiligend verblijf**.

HET JAARVERSLAG ZAL VOLGENDE GEGEVENS TERUGKOPPELEN:

- een synthese van de afgeleverde adviezen;
- een beschrijving van de organisatie en inhoud van de studiedag aangaande de principes van kwaliteitsvolle diagnostiek;
- een onderbouwd en praktijkgericht advies betreffende de betrouwbaarheid en validiteit van de CELF-5-NL;
- een onderbouwd en praktijkgericht advies betreffende de betrouwbaarheid en validiteit van de ABAS-3;
- een overzicht van de ondernomen initiatieven ter ontwikkeling van een Richtlijn Forensische Diagnostiek/Oriëntatie & Risicotaxatie;
- een overzicht van de ondernomen initiatieven in de uitvoering van een kwalitatieve studie over het diagnostisch proces bij jongeren met een (vermoeden van een) Gedrags- en Emotionele Stoornis;
- een overzicht van de ondernomen initiatieven ter verspreiding van de belangrijkste bevindingen uit het belevingsonderzoek over de ervaring van jongeren met diagnostiek en het kwalitatief onderzoek binnen de OOC's;

⁴ Voor dit actiepunt wordt een projectvoorstel ingediend bij het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

⁵ Voor dit actiepunt wordt een projectvoorstel ingediend bij het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

- een overzicht van de ondernomen initiatieven in de uitvoering van een kwalitatief intersectoraal onderzoek betreffende de implementatie en opvolging van diagnostische adviezen binnen de diverse sectoren van de jeugdhulpverlening;
- een overzicht van de wijze waarop en de frequentie waarmee geparticipeerd werd in stuur- en expertengroepen gerelateerd aan de diverse onderzoeken en projecten (i.e., project diagnostiek van het Agentschap Opgroeien; ZZI minderjarigen – VAPH; advies met betrekking diagnostisch instrumentarium in kader van beveiligend verblijf).

2.3. ACTIEPUNTEN BINNEN HET DOMEIN VAN DE VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING – ZORG & GEZONDHEID

Zowel de federale regering als de deelstaatregeringen van België hebben BelRAI gekozen als uniform evaluatie-instrumentarium voor de inschaling van de zorgbehoefendheid/afhankelijkheid van personen, de meest kwetsbare groepen in het bijzonder. Het protocolakkoord BelRAI definieert de gemeenschappelijke **doelstellingen** die de verschillende overheden vooropstellen met de implementatie van **BelRAI**. (Datasets van) zorgzwaarte-inschalingen aan de hand van BelRAI zullen onder meer gebruikt worden voor/in het kader van:

1. prioritair, het **optimaliseren van gecoördineerde zorgopvolging** tijdens opeenvolgende zorgfasen van een hulpbehoevend persoon over verschillende instanties, disciplines en administraties heen en het ondersteunen van de **opmaak van het individueel zorgplan** binnen dit kader;
2. het toekennen van **rechten** aan patiënten (e.g., zorgbudget in Vlaanderen);
3. de ontwikkeling van een **model Persoonsvolgende Financiering** binnen de Vlaamse Sociale Bescherming;
4. **kwaliteitsmanagement, kwaliteitsmeting en -evaluatie van de zorg** op micro-, meso- en macroniveau;
5. en als input voor (andere) **wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden**.

De implementatie van BelRAI in Vlaanderen zal gefaseerd gebeuren en wordt voorbereid door het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming en het Agentschap Zorg en Gezondheid. In de periode 2019 – 2023 dienen volgende mijlpalen alvast gehaald te worden voor diverse BelRAI instrumenten:

Timing	BelRAI instrumenten en betrokken sectoren
2019 - 2020	Organisatie vormingsmodules BelRAI LTCF (woonzorgcentra betrokken in het pilootproject BelRAI LTCF)
Januari 2021	BelRAI Screener in productie op het terrein ⁶ (thuiszorg)
Augustus 2021	BelRAI Sociaal Supplement in productie op het terrein (gezinszorg en andere welzijnsdiensten)
Augustus 2021	BelRAI Screener voor Kinderen in productie op het terrein (zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden)
Januari 2022	BelRAI Home Care in productie op het terrein (thuiszorg)
Januari 2023	BelRAI LTCF in productie op het terrein (woonzorgcentra)

Waar KU Leuven – LUCAS hierbij instaat voor de wetenschappelijke borging van het BelRAI instrumentarium, neemt het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek een **ondersteunende rol** op met betrekking tot de voorbereiding van het gefaseerd **implementatieproces BelRAI** in Vlaanderen. In eerste instantie ligt de klemtoon voor het centrum op de ontwikkeling van vormings- en attesteringsmodellen voor het BelRAI instrumentarium. Ten tweede zal het centrum prioritair mee instaan voor het creëren van een **draagvlak** binnen de sectoren en doelgroepen die met het BelRAI instrumentarium zullen werken. Ten slotte zal het Kwaliteitscentrum een ondersteunende en/of adviserende rol opnemen binnen de **Vlaamse pilootprojecten** BelRAI.

De context van de initiatieven van het centrum wordt bepaald door de engagementen en krijtlijnen die zijn opgenomen in het **Protocolakkoord BelRAI** (Brussel 26 maart 2018). Binnen de contouren van de beheersovereenkomst, het toegewezen project ‘Ontwikkeling en Implementatie van een Opleidings- en Attesteringstraject BelRAI voor zorgverleners’ én op voorwaarde dat aan de noodzakelijke randvoorwaarden wordt voldaan, wordt door het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek in 2020 voor het domein Vlaamse Sociale Bescherming en Zorg & Gezondheid ingezet op de in wat volgt beschreven actiepunten. Zoals eerder aangegeven moeten deze actiepunten gekaderd worden binnen een langetermijnperspectief.

CONCRETE ACTIEPUNTEN:

ONDERSTEUNEN DRAAGVLAK BELRAI

- Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek neemt als extern adviseur deel aan de verschillende **stuurgroepen** die georganiseerd worden binnen het kader van het door het **Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin** (SWVG) gecoördineerd onderzoeksprogramma voor het thema Vlaamse Sociale Bescherming. In overleg met de koepels van de diverse betrokken actoren en het Agentschap

⁶ ‘In productie op terrein’ houdt in dat alle indicatiestellers die inschalingen dienen uit te voeren met het betreffende instrument opgeleid zijn.

Vlaamse Sociale Bescherming en het Agentschap Zorg en Gezondheid zal het centrum de relevante informatie uit de SWVG studies bundelen en distribueren naar de belanghebbende actoren;

- Het Kwaliteitscentrum neemt een **liaisonfunctie** op tussen de actoren Vlaamse Sociale Bescherming – Zorg & Gezondheid en de agentschappen Vlaamse Sociale Bescherming en Zorg & Gezondheid;
- Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek start met de ontwikkeling en de uitbouw van **een structureel (digitaal) kennisdelingsplatform BelRAI**. Via dit platform worden de betrokken sectoren, zorgverleners, zorginschalers en andere betrokken actoren op een kwaliteitsvolle, overzichtelijke en inzichtelijke manier ingelicht over de lopende initiatieven en de (inter)nationale onderzoeksresultaten inzake het BelRAI instrumentarium. In een eerste fase zal vooral gefocust worden op de resultaten uit de BelRAI SWG studies en de Vlaamse pilootprojecten, op de ontwikkeling van een portaal voor trainers, en op een praktijkgerichte kennisdeling over de stand van zaken en het gebruik van de BelRAI Screener en de BelRAI LTCF.

VLAAMSE PILOOTPROJECTEN BELRAI

- Het Kwaliteitscentrum ondersteunt het **pilootproject BelRAI Long Term Care Facilities** in nauw overleg met het consortium dat het pilootproject begeleidt en treedt op als extern adviseur binnen de stuurgroep van het project. Het Kwaliteitscentrum ontwikkelt en implementeert binnen het kader van het pilootproject een opleidingstraject BelRAI LTCF.

VORMINGS- EN ATTESTERINGSTRAJECT BELRAI

- Het Kwaliteitscentrum **implementeert het ontwikkelde opleidings- en attesteringstraject BelRAI Screener** bij de doelgroepen OCMW, DGAT en DMW. Voor het opleidingstraject wordt een train de trainer methodiek gehanteerd;
- Het Kwaliteitscentrum voorziet in een **inhoudelijke helpdeskfunctie en een intervisietraject BelRAI Screener** voor trainers die door het Kwaliteitscentrum opgeleid en geattesteerd zijn met betrekking tot de BelRAI Screener;
- In nauwe samenwerking met het pilootproject LTCF, het betrokken agentschap en de federale cel BelRAI binnen de FOD Volksgezondheid, ontwikkelt het Kwaliteitscentrum een **vormings-, intervisie- en attesteringstraject BelRAI LTCF en een bijhorend implementatieplan** voor de doelgroep Woonzorgcentra. Conform het protocolakkoord wordt een train de trainer model gehanteerd. Op basis van de ervaringen binnen het pilootproject wordt het eerste ontwerp van het vormings-, attesterings- en implementatietraject verder verfijnd;
- In nauw overleg met de betrokken agentschappen en de federale cel BelRAI binnen de FOD Volksgezondheid start het Kwaliteitscentrum met de ontwikkeling van een **train de trainer opleidingsmodule** voor het **BelRAI Sociaal Supplement** (gezinszorg en andere welzijnsdiensten), de

BelRAI Screener voor Kinderen (zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden), en de **BelRAI Home Care** (thuiszorg)⁷.

- Het Kwaliteitscentrum **inventariseert systematisch de FAQ**, inhoudelijke onduidelijkheden en interbeoordelaarsscores die resulteren uit de interviews en/of gemeld worden via de inhoudelijke helpdesk (BelRAI Screener en BelRAI LTCF). Om een uniform gebruik van het BelRAI instrumentarium te kunnen garanderen continueert het centrum een **inhoudelijke expertengroep – lerende gemeenschap** (LUCAS, FOD BelRAI experts, Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek vzw) die een gedeeld antwoord moet bieden op gerapporteerde onduidelijkheden en noden van het werkveld in afstemming met de interRAI research community.

HET JAARVERSLAG ZAL VOLGENDE GEGEVENS TERUGKOPPELEN:

- een overzicht van de gedistribueerde informatie met betrekking tot het gebruik van het BelRAI instrumentarium en de resultaten uit de BelRAI studies van het Steunpunt WVG en uit het pilootproject BelRAI LTCF;
- een beschrijving van de wijze waarop en de frequentie waarmee geparticipeerd werd in stuur- en expertengroepen gerelateerd aan de diverse onderzoeken en het pilootproject BelRAI LTCF waarbinnen het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek een adviserende rol opneemt;
- een overzicht van de overlegmomenten (frequentie en inhoud) met de diverse betrokken actoren en stakeholders;
- een synthese van het afgelegd traject met betrekking tot de ontwikkeling en uitbouw van een digitaal kennisdelingsplatform BelRAI;
- een beschrijving van de inhoud, organisatie en bereikte doelgroep (i.c., aantal opgeleide trainers) van het vormings- en attesteringstraject BelRAI Screener;
- een synthese van het afgelegd traject inzake de ontwikkeling van het vormingspakket BelRAI LTCF voor de doelgroep Woonzorgcentra;
- een beschrijving van de inhoud, organisatie en bereikte doelgroep (i.c., aantal opgeleide trainers) van het vormings- en attesteringstraject BelRAI LTCF binnen kader van het pilootproject BelRAI LTCF;
- een synthese van het afgelegd traject met betrekking tot de voorbereiding van een opleidingstraject BelRAI Sociaal Supplement, BelRAI Screener voor Kinderen en BelRAI Home Care;
- een synthese van de aanpak van en de data resulterend uit de inhoudelijke helpdesk en interviews BelRAI Screener en;
- een beschrijving van de wijze waarop en de frequentie waarmee de inhoudelijke expertengroep – lerende gemeenschap BelRAI zich boog over inhoudelijke themata.

⁷ Voor dit actiepoint werd een projectvoorstel ingediend bij het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming/Zorg & Gezondheid.